

Такриз

ба диссертатсияи Ҳамроев Озодбахт Абдусалимович дар мавзуи “Усулҳои калимасозии сарфию наҳвӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ (бар мабнои осори бадеӣ)” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ)

Яке аз вазифаҳои аввалиндараҷаи илми забоншиносии муосир ин дида баромадани сохтори тадқиқоти забон ба шумор меравад, ки ба амалӣ гардидани усули таълим вобаста ба фаъолияти хат ва нутқ дар омӯзиши забони хориҷӣ мебошад. Айни ҳол на танҳо ин ё он забонро доништан шарт аст, балки онро дар дараҷаи олӣ барои мубодилаи муносибатҳои байнифарҳангӣ ва байнидавлатӣ амалӣ намудан аст. Доир ба ин масъала забоншиносии муқоисавӣ мавқеи муайяноро ишғол менамояд, ки яке аз соҳаҳои забоншиносӣ муқоисаи сохтори ду забонро ба роҳ мемонад. Ҳамин тавр, забоншиносии муқоисавӣ монандӣ ва фарқияти сохторҳои забонҳои муқоисашавандаро бо мақсади ба даст овардани маълумот оид ба методҳои муфиди омӯзиширо меомӯзад. Забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ аз замони пайдоиш ва ташаккули худ то ҳол тараққиёти таърихию аз сар гузаронида, торафт ғанӣ ва мукамал шуда, барои ба ҷо овардани эҳтиёҷоти ҷомеа ҳамчун воситаи асосӣ хизмат мекунанд.

Дар муқаддима асоснокии таҳлил, муҳимияти мавзӯ, методҳои таҳлил, марҳилаҳо ва дараҷаи омӯзиш мавриди таҳлилу баррасӣ қарор гирифтааст.

Дар боби якум масъалаҳои назарии калима ва калимасозӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ мавриди баррасӣ шудааст. Зикр шудааст, ки назарияи калимасозиро дар заминаи робитаҳои байналмилалӣ мушаххас намуда, барои муайян кардани мафҳуми назариявии забоншиносии муосир пешниҳодоти ҷолиб дода шаванд. Ҳамзамон барои муайяну мушаххас кардани таркиби луғавии забон ва калимасозӣ дар забонҳои мавриди омӯзиш қарор дода маълумот дода мешавад.

Дар боби дуввум масъалаҳои усули аффиксатсия, сохтани калима ба воситаи ванд, ихтисора в роҳҳои корбурди он дар ҳарду забон, таҳлил ва мавриди омӯзиш қарор дода шудааст.

Дар боби сеюм масъалаҳои хусусиятҳои роҳҳои калимасозии наҳвӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ ба таври ҷолибу асоснок бо истифода аз манобеи арзишманд баррасӣ шудааст.

Дар хулоса рисола навис ба таври илман асоснок аз дастовардҳои таҳқиқ натиҷагирӣ намуда, хулоса ва пешниҳоди фарзияҳои худро ба таври ҷолиб, мушаххас ва дастрас пешниҳод намудааст.

Дар баробари дастоварди арзишманди худ рисола навис ба баъзе нуқоти муайяне мебоист диққат диҳад, ки он арзиши рисолаҳо боло хоҳад бурд.

Яъне дар рисола сарчашмаҳои илмӣ бештар аз назари интиқод баррасӣ гардида, мавқеи ҳуди рисола навис ба концепсияҳои пешниҳоднамудаи олимони бояд баён шавад, ҳол он ки муаллиф дар бештари маврид бо гуфтаҳои муҳаққиқони дигар ризоият медиҳаду онҳоро зикр карда мегузарад.

Маводи асарҳои бадеӣ бисёр истифода карда шудааст, мисолҳо бояд рисола навис бо шакли дуруст дар дохили қори илмӣ нишон меод. (дар аввал бо забони тоҷикӣ ва пас бо забони англисӣ).

Нуқтаҳои зикршуда арзиши илмии рисолаҳо коҳиш намендиҳанд ва сабук ислоҳпазиранд.

Боиси зикр аст, ки рисола навис оид ба паҳлуҳои гуногуни мавзӯи таҳқиқшаванда чор мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷоп баровардааст.

Хулоса, диссертатсияи Ҳамроев Озодбахт Абдусалимович таҳти унвони “Усулҳои калимасозии сарфию наҳви дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ (бар мабноси осори бадеӣ)” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) арзишманд аст.

Муқарриз:

доктори илмҳои филологӣ, профессори
кафедраи умумидонишгоҳии
забони англисии ДМТ

Саидзода Ҳ. А.

Имзои Саидзода Ҳ. А.-ро тасдиқ менамоем.

Сардори раёсати кадр ва
корҳои махсуси ДМТ
734025 Ҷумҳурии Тоҷикистон
шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ
Тел.: (992)935552254

Тавқиев Э. Ш.

22.04.22